

KÂMİL ERDEM:

“ÇAĞIMIZDA KÖTÜLÜĞÜ YAZMAKTAN KAÇMAK MÜMKÜN DEĞİL”

Edebiyat ile Rus Dili ve Edebiyatı bölümlerinde eğitim gören Kâmil Erdem, 1945 yılında Erzurum’da doğdu. 2016 yılında çıkan ilk kitabı *Şu Yağmur Bir Yağsa*’dan itibaren okur ve eleştirmenler nezdinde ilgi gördü. *Bir Kırık Segâh* ile Haldun Taner Öykü Ödülü’nü, *Yok Yolcu* ile de Sait Faik Hikâye Armağanı ve 77. Yunus Nadi Öykü Ödülü’nü kazandı. Erdem ile yazma serüvenini ve son kitabı *O Sonbahar O Kış*’ı konuştuk.

Kâmil Bey öncelikle Sabitfikir’de sizi ağırlamaktan duyduğumuz memnuniyeti ifade etmek isterim. Öykülerinizi dikkatle takip eden okurlarınız için öncelikle yazmaya nasıl başladığınızı anlatabilir misiniz?

Yazmaya lise yıllarında başlamışım. Başlamışım diyorum, çünkü o zamandan kalan hiçbir şey yok. Yerel gazetede müstear adlarla yayımlanmış birkaç şiir(imsi) bulunabilir belki. Doğallıkla her genç gibi o vakitler şiir yazıyorduk. Ama 80’li yıllardaki birkaç öyküyü saymazsak, kitaplaşan öyküleri 2015’te yazmaya başladım. Yani, henüz dokuz yıl.

Dördüncü öykü kitabınız *O Sonbahar O Kış*, Sel Yayıncılık tarafından yayımlandı. Hayırlı olsun. Öykülerinizi, söyleşilerinizi takip eden biri olarak bir davanızın olduğunu; yol her ne kadar virajlı, engebeli olsa da o yolu tinsel bir zarafetle yürüdüğünüzü düşünüyorum. Bu bakımdan öyküde özgün bir üslup bulabilmek adına otobiyografik öğelerin katkısı hakkında düşünceleriniz neler?

Yazan herkesin bir dâvasının olduğu doğru. Ve elbette bu dâvanın katmanlarını açmak için yürünen yol yazarın dünyayı algılamasının izlerini taşır. Yazarın yaşamı yazdıklarına dahildir. Öyküde, romanda, şiirde döner dolaşır, kendine çarpar yazar. Ve ilk çağlardan beri sınıfsaldır yazılanların tümü. Diyelim, bir evsizin başını göğe kaldırıp leş kokulu egemene karşı isyankâr, samimi bir nutuk irad etmesini anlatmak da isyana dahildir. Ya bu lisanı anlamaya çalışır, ya da eciş bücüş yani tatsız tuzsuz bir şeyler söyleriz. Biz tam da bunları anlatırken, bir bakmışız, evsizlerin yaşadığı alanlar kaşla göz arasında istismak edilmiş. Sahi,

Beckett epey önce söylemiş: “Ne oldular dersin duvarcılar / Çin Seddi bitince?”

Üçüncü öykü kitabınız *Yok Yolcu* üzerine Sabitfikir’de bir yazı kaleme almıştım. İçselleştirerek okuduğum ve bende iz bırakan bir kitaptı. İnsanın kötücül yanlarını besleyen erk teması aklımda kalanlardan biri. Öykülerinizin birçoğunda kolektif kötülüğe, yozlaşmış sisteme değiniyorsunuz. Tüm öyküleriniz için tema seçiminizde başat unsur nedir?

Kötülüğün artık her anlamda üstümüze boca edildiği, üstelik her türlü kötülüğün icat edilen dijital mecralarda allanıp pullanarak akide şekeri biçiminde sunulduğu çağımızda kötülüğü yazmaktan kaçmak mümkün değil galiba.

Yazarların kaotik boşluğunu hissederek üretiyorum

Modern zamanda yazar olmak konusundaki düşüncelerinizi paylaşır mısınız? Sizce kolay ulaşılabilirlik, sosyal medya ve/veya kitle iletişim araçları yazarın üretkenliğini ve yaratıcılığını ne şekilde etkiliyor?

Evet bu kargaşa ortamında olmak istemezdim. Çünkü bu kitle iletişim araçları, adı üstünde, “kitleleştirilen” ve dolayısıyla denetlenen, denetim altına alınan ve giderek itaate razı edilen çoğunluklar için bir tehdit oluşturuyor. Gerekli gereksiz binlerce “bilgi”ye maruz kalıyoruz. Ama sanırım söylediğiniz kolay erişilebilirliği bu çağda önlemek mümkün değil. Ayrıca bu kargaşa, size az da olsa kimi olanaklar sunuyor. Örneğin birinin sözünü ettiği bir yazarı,

bir kitabı, bir makaleyi araştırma, bulma olanağınız var. Kargaşadan kastım, dijital dünya. Yoksa ben kentlerin boşuntulu kargaşasından epey uzağım. Uzun ve meşakkatli bir yaşantıdan kalanlarla ve örneğin bir akşam alacasında kimi yazarların o sonu gelmez kaotik boşluğunu hissederek üretiyorum denebilir.

Yazında kusursuzluk görecelidir

Antalya Edebiyat Günleri İlk Öykü Ödülü, 30. Haldun Taner Öykü Ödülü, 68. Sait Faik Hikâye Armağanı ve 77. Yunus Nadi Öykü Ödülü size tevdi edildi. Bu kıymetli ödüllerin yazın hayatınızdaki yeri nedir? Üretken bir yazarınız; kusursuz olma tuzağına düşmeden üretmek hakkında görüşlerinizi/tavsiyelerinizi sormak isterim.

Ödüllerin hiçbirinde benim dahlim olmadı. O nedenle şaşkınlıkla -ve tabii sevinçle- karşıladım. Ödüllerin yazın hayatımda bir yeri olmadı. Aksine daha çok sırtımda bir yük varmış gibi hissettirdi. Öyle ya bir sürü ödül al, sonra nispeten ‘zayıf’ bir öykü yaz. Neler derler adama. Ama bu duyguyu uzaklaştırdım, kusurlu ya da değil, yazmaya devam et dedim kendi kendime. Ayrıca, yazında kusursuzluk görecelidir. Sana, bana, öbürüne göre değişir. Söyleyecek sözünüz, ve daha da önemlisi, bir ‘dâva’nız varsa, yazmalısınız ve denize atmalısınız. Ben öyle yaptım ve balık bunu bildi.

Varışsız öykünüzün ilk cümlesi “Her ne kadar yok bir yolcu olsam da, bir ümit vardı.” Toplumsal konulara ve ülke tarihine de öykülerinde yer veren bir yazar olarak edebiyatın bireysel ve toplumsal bağlamlarda iyileştirici gücünü nasıl değerlendiriyorsunuz? Yazdıklarınızın okurda nasıl bir etki yaratmasını murat ediyorsunuz?

Evet, ümit her zaman olmalı. Ama olmayan bir yolcunun ümidi biraz kuşkulu ümittir. Edebiyat galiba bu kuşkuyu diri tutmaya yarıyor. Edebiyata tek başına iyileştirici güç atfetmek doğru değil. Ben elbette yazdıklarımla tarihe, ülkede olup bitenlere, çağımızın insan hallerine değiniyor ve notlar düşünüyorum ki yazar herkes bunu yapar, yapmalı. Dediğim gibi hal ve gidişattan biraz kuşku uyandırabiliyor, kimi sorular akla düşürüyorsam, eh iyi bir şey yapıyorumdur.

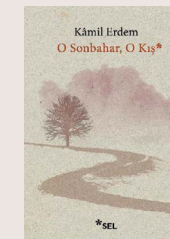
Ümit her zaman olmalı. Ama olmayan bir yolcunun ümidi biraz kuşkulu ümittir. Edebiyat galiba bu kuşkuyu diri tutmaya yarıyor. Edebiyata tek başına iyileştirici güç atfetmek doğru değil. Ben elbette yazdıklarımla tarihe, ülkede olup bitenlere, çağımızın insan hallerine değiniyor ve notlar düşünüyorum ki yazar herkes bunu yapar, yapmalı.

Youtube’den öykü öğrenip yazarlar var

Öyküleriniz nasıl yol alıyor zihninizde? Yaşamda birdenbire oluveren şeyler vardır; uzun zaman dinlemediğimiz bir şarkının aklımıza düşüvermesi gibi. Bu şekilde birdenbire mi yoksa öykünün izini sürerek mi?

Kimi zaman dediğiniz gibi bir şey kendini aniden ortaya çıkarıyor, ben bunu yazmalıyım diyorum. Ama ondan sonrası çok da kolay olmuyor. Anımsadıklarımız çoğu kez olduğu gibi değil de olmasını istediğimiz gibi kılık değiştiriyor, öyle çıkıyor karşınıza. O zaman öykü asla sizin tasarladığınız gibi yürümüyor. Birtakım yokuşlardan, umutsuz akşamlardan, kayalıkların ardından filan topluyorsunuz başınabuyruk kimi sözcükleri, gidip sözlüklere bakıyorsunuz, bunun eski söyleyişini mi, şimdi revaçta olanını mı tercih etsem, hangisi anlamı ve ahengi yerliyerine koyar.

Yani evet, iz sürmeler... Yurtdışındayken tanıdığım biri aradı, arkadaşı döner dükkânı açmış, isterseniz uğrayın dedi. Gittik, döneri pek bir şeye benzemiyordu. Sohbet, youtube’dan öğrendim dönerci açtım abi dedi. Şimdi galiba youtube’dan öykü öğrenip yazarlar da var.

O SONBAHAR, O KIŞ

Kâmil Erdem

SEL YAYINCILIK 2024